

Slovenski hmeljar

Prvi slovenski strokovni list za hmeljarstvo

Izhaja štirinajstdnevno ♦ Naročnina Din 20[—], za inozemstvo Din 50[—]; posamezna številka Din 2[—] ♦ Uredništvo in uprava: Celje, Cankarjeva ul. 4, telefon 176

Leto VII

Celje, dne 12. junija 1936

Štev. 12

Ušivo leto?

Iz večine hmeljskih okolišev prihajajo vesti, da je letos opaziti silen nalet hmeljskih uši in da nam morda preti zopet enkrat pravo ušivo leto. Zadnja leta so se uši pojavljale le v manjšem obsegu in se zato mnogi hmeljarji ne zavedajo več silne nevarnosti uši. Pri nas res pravih ušivih let skoraj ne poznamo, toda v žateškem okolišu so se prej skoraj kar redno pojavljale vsaka tri leta in so v letih 1903—1923 uničile v ušivih letih po 25 do 75% pridelka. Odkar poznamo zanesljiva sredstva za zatiranje uši, se sicer tudi v ušivih letih dá škoda precej preprečiti, toda nujno je potrebno, da se nevarnosti v polni meri zavedamo in v slučaju potrebe takoj posežemo po potrebnih obrambnih sredstvih. Vse kaže, da se nam tudi letos obeta ušivo leto in da se tudi pri nas ponujajo uši v obilnejši meri kakor navadno. Zato pa se je tej nadlogi treba postaviti nujno v bran in v ušivih nasadih brez odlašanja pričeti z zatiranjem te golazni.

Hmeljska uš je uš selivka, ki prezimi na drevju, zlasti na češpljah, in potem maja—junija kot krilata aphid-muha prileti na hmelj ter odlaga jajčeca na spodnji strani najbolj mladih in sočnih listov. Iz jajčec se izvale nekrilate, najprej belkaste in pozneje, ko odrastejo, svetlo zelenkaste uši, ki se hitro plode, tako da ima ena sama krilata uš v enem letu na milijone potomcev. Julija se izležejo zopet krilate uši, ki se preselijo nazaj na drevje. Zato pa tudi napadajo uši zlasti nasade v bližini sadovnjakov, gozdov in drevja sploh.

Nalet krilate uši ne moremo preprečiti, pač pa uši, če se zarede v hmeljišču, zatirati. Prirodni sovražniki uši, razne pikapolonice, najezdiki, trepetalke in tenčarice jim v ušivih letih pač niso kos in si mora že hmeljar sam zjamčiti svoj pridelek.

Najcenejše sredstvo zoper uši je menda 2% raztopina mazavega mila, ki jo dobimo na ta način, da v 100 l mehke vode raztopimo 2 kg mazavega mila in s to raztopino potem škropimo ušiv hmelj, zlasti spodnjo stran najmlajših listov in vršičke poganjkov sploh. Dobro je, ako tej raztopini primešamo še 1 kg tobakovega izvlečka na 100 l, vendar nujno potrebno to ni, ker tudi milnica sama zanesljivo uniči uši.

Novejše in prav izdatno sredstvo zoper uši je »Aphidon«. Uporabljamo ga v 1% raztopini, ki jo pripravimo tako, da v pol litra vode temeljito zamešamo pol litra »Aphidona« in potem vse skupaj dobro zamešamo na 100 l mehke vode; ako postopamo drugače, le težko dobimo dobro raztopino. »Aphidon« pride sicer nekoliko dražje kakor mazavo milo in tobačni izvleček, zato pa zelo zanesljivo uničuje uši in ima to prednost, da ga lahko primešamo kar raztopini bakrenega apna ali bakreno apneni brozgi ter potem z enim škropljenjem zavarujemo hmelj proti peronospori in istočasno uničimo uši. Tako škropivo pripravimo na ta način, da na 100 l gotovega škropiva proti peronospori primešamo še pol litra »Aphidona«, ki smo ga temeljito zamešali v pol litra vode.

Mnogi hmeljarji iz obrobni krajev se že pri- tožujejo, da jim uši uničujejo hmelj. Letos, ko je vedno deževno in hladno vreme, so zlasti nevarne, ker pridno sesajo in izločajo obilo mane, ki pada po listih in na kateri se naselijo potem glivice sajavosti, ki zopet povzročajo, da list naglo počrni in odmira. Pikapolonice in njihovih ličink je letos sicer tudi prav mnogo, vendar uši same ne bodo zmogle. Zato pa na delo, hmeljarji, in z navedenimi sredstvi zatirajte uši, da si zjamčite dober pridelek! Pa tudi poljanski hmeljarji naj ne podcenju-

HEROMAX-brizgalne,

motorne, prevozne in nahrbtne so najboljše.

Zaloga: **IVAN VIRANT, ŽALEC**

jejo nevarnosti uši ter jih v slučaju potrebe takoj zatro, da ne bodo trpeli škode na pridelku.

Pripomniti pa moramo, da pri zatiranju uši ne smemo štediti s škropivom in da moramo zlasti poganjke res temeljito poškopiti. Nalet krilate uši bo skoro ponehal, s tem pa je prišel tudi najprimernejši čas za temeljito in uspešno zatiranje hmeljske uši.

Pravilnik o kontroli hmelja, namenjenega za izvoz.

Člen 15.

V členu 8. označeno kontrolno potrdilo mora biti enotnega tipa za vso državo, toda različne barve za poedine oznake hmelja, določene v členih 2. in 11.

Barvo določijo pristojne banovinske hmeljske komisije.

Kontrolno potrdilo ima tele oznake in podatke:

- a) »Kraljevina Jugoslavija« z grbom;
- b) naslov dotične banovinske hmeljske komisije;
- c) zaporedno številko;
- d) število tovorkov in kosmato (bruto) težo;
- e) oznake področja po členih 2. in 11.;
- f) letnik pridelka;
- g) morebitno pripombo o opravljenem žvepljanju in zenačenju;
- h) datum izdanega potrdila;
- i) žig (štampiljko) banovinske hmeljske komisije;
- j) podpis dveh kontrolnih organov.

Kontrolna potrdila, izdelana po priloženem obrazcu, so vezana v posebne knjižice z juksto, duplikati pa se ne izdajajo.

Člen 16.

Za izdajanje kontrolnih potrdil se pobira taksa od stranke po tovorku in teži. Višino takse predpiše minister za trgovino in industrijo vsako leto na predlog dotične banovinske hmeljske komisije pred pričetkom vsake sezone, in to najkasneje do konca meseca julija. Kontrolni organi odkažejo pobrane takse pristojni banovinski hmeljski komisiji.

III. Kontrolni organi.

Člen 17.

V vsaki banovini, pristojni za hmeljska področja, označena v členih 2. in 3., imenuje ban »banovinsko hmeljsko komisijo« in določi število njenih članov za dobo štirih let.

Člen 18.

Člani banovinske hmeljske komisije smejo biti državni in samoupravni strokovnjaki (aktivni ali upokojeni), predstavniki proizvodniških hmeljarskih organizacij in zadrug in predstavniki hmeljske trgovine, in to tako, da je razmerje predstavnikov proizvodnje proti predstavnikom hmeljske trgovine 3:2.

Predstavnike proizvajalcev predlagajo dotične organizacije in zadruge, predstavnike trgovine pa pristojne trgovinske zbornice. (Dalje prih.)

Razno

Konsum piva se dviga polagoma menda povsod. Tako se je zvišal v Avstriji zadnjih šest mesecev za nad 4% (na 949.120 hl z 910.905 v isti predlanski dobi), v Belgiji zadnje štiri mesece za 11% in za prav toliko v Franciji, v Ameriki za 13% in v Angliji za 4%. Gotovo pa se bo konsum piva še bolj dvigal, če bo končno le nastopilo vroče poletno vreme.

V Abesiniji se zopet vari pivo. Takoj po okupaciji Adis Abebe je edina tamkajšnja pivovarna (kapaciteta 10.000 hl letno) začela zopet obratovati. Konsum piva je prav dober, ker je v mestu mnogo inozemcev.

Nürnberg ali žatec? Obe mesti sta važni hmeljski tržišči in se bojujeta za prvenstvo. Lani je vsekakor prednjačil žatec, kjer je bilo prebasano 62.500 stotov hmelja, dočim v Nürnbergu le 44.180 stotov.

Prvovrstni kazein za dodatek k škropivu radi večje lepljivosti dobite zadrugarji pri Hmeljarski zadrugi v Žalcu (stara pivovarna). Prav tam kupite ceneje tudi razne škropilnice in bakreno apno.

Hmeljarska poročila

Savinjska dolina: Vreme je bilo tudi preteklih štirinajst dni pretežno hladno in deževno ter zato za razvoj hmeljske rastline nič kaj ugodno. Vkljub temu pa rastlina napreduje in je v zgodaj obrezanih nasadih dosegla že blizu do vrha opor, pa tudi v večini ostalih preko polovice in so le redki, pozno rezani nasadi nekoliko zaostali. Bolezni in škodljivci v večjem obsegu

Bakreno apno

proti **peronospori**

se dobi pri tvrdki **IVAN VIRANT, ŽALEC**

Polybarit

proti rdečemu pajku

se dobi pri tvrdki **IVAN VIRANT, ŽALEC**

ne ogrožajo nasadov, le uši se v posameznih pojavljajo v večjem obsegu. Hmeljarji so pridno na delu, da poškrope nasade zaščitno proti peronospori in po potrebi tudi obrambno proti ušem. Splošno je stanje nasadov prav dobro, četudi precej neenakomerno in bi bilo potrebno predvsem le bolj toplo in suho vreme.

Vojvodina: Stanje nasadov je zelo neenakomerno in je rastlina v splošnem precej zaostala. Radi tople zime so korenike močno nagnile in oslabele, posebno še v starejših nasadih, kjer zlasti pozno rezan hmelj slabo obeta. Mlajši in zgodaj obrezani nasadi so znatno boljše. Bolhači niso povzročili večje škode in tudi uši se pojavljajo le semtertje, pač pa se radi preobilne vlage nevarno širi peronospora in bo treba prav pridno škropiti, da se prepreči večja škoda.

Češkoslovaška: Stanje nasadov je sicer v glavnem dobro, vendar je rastlina ponekod, zlasti v po bolhačih napadenih nasadih močno zaostala v razvoju ter še vedno ni napeljana. Vlaga je več kot dovolj, pač pa bi bilo že nujno potrebno bolj toplo vreme, ker so zlasti noči še vedno prehladne. Bolhači so sicer sedaj izginili, pač pa se vsepovsod močno širijo uši, ki prete povzročijo znatnejšo škodo. — Tržišče je mirno ter povpraševanja le malo. Cene so kljub pičlim zalogam nekoliko popustile in notira lanski pridelek sedaj žateški 33–44 din, Uštek in Roudnice 18–27 din ter Duba 9–14 din za kg. Znamkovanih je v Žatcu doslej 48.889 stotov lanskega pridelka.

Nemčija: Stanje nasadov je v različnih okoliših in legah silno različno. V najboljših je dosegla rastlina do 4 m visoko, v nekaterih pa niti še ni napeljana. Vreme je zopet hladno in deževno ter ovira rastlino v razvoju, pospešuje pa širjenje uši, ki so se pojavile ponekod v takem obsegu, da tudi ponovno škropljenje dosti ne zaleže. Prav tako se peronospora že pojavlja ponekod v večjem obsegu ter je treba pridno odstranjevati kuštrovce in tudi škropiti zoper to nevarno bolezen. Marsikje je radi preobilne vlage in neenavdno mrzlega vremena rastlina že zaustavila rast in je počelo že listje rumeneti. Tudi toča je povzročila ponekod občutnejšo škodo. Bolj toplo in suho vreme bi bilo nujno potrebno v vsakem oziru. — Tržišče je postalo prav mirno ter izkazuje le malo prometa. Pri mirni zaključni tendenci notira lanski pridelek za domačo porabo Hallertau 70–80 din, Hersbruck do 60 din, Tettnang 70–82 din ni Jura 75 din, za izvoz pa Hallertau in Baden 20–26 din za kg.

Francija: Vreme za razvoj hmeljske rastline ni nič kaj ugodno in pospešuje širjenje uši, ki so se pojavile skoro vsepovsod. Tudi peronospora vedno bolj ogroža mnoge nasade. — Tržišče je nadalje precej živahno in je zlasti za lanski alzaški hmelj precej povpraševanja. Cene so ostale v glavnem nespremenjene in notira lanski pridelček alzaški 23–34 din, Burgund 17–23 din in Nord 9–12 din za kg.

Poljska: Pri nenavadno hladnem vremenu in pomanjkanju vlage rastlina vedno bolj zaostaja v razvoju. Večje nevarnosti boleznin in škodljivcev zaenkrat ni, le bolhači povzročajo precej škode. Rastlina dosega komaj nad 2 m visoko. — Tržišče je docela mirno ter za pičle še preostale zaloge lanskega letnika ni pravega zanimanja. Nekaj več povpraševanja je bilo zadnji čas za letnik 1934, vendar le za cenejše blago.

Belgija: Pri bolj toplim vremenu zadnjega tedna si je rastlina dobro opomogla in hitro napreduje v razvoju. Nevarnost peronospore je ponehala, pač pa se zlasti v Alostu močno širijo uši. — Na tržišču pri prejkoslej prav mirni tendenci notira lanski Poperinghe 7 din, Alost pa 16 din za kg.

Anglija: Vse preveč suho vreme in nenavadno hladne noči ovirajo hmeljsko rastlino v razvoju in je zato precej zaostala. Nujno potrebno bi bilo izdatno deževje. — Tržišče je nadalje mirno in le semtertje pride do nekaj zaključkov. Še neprodane zaloge iz leta 1934 ter 750 stotov slabšega letošnjega pridelka bo pustila HMB uničiti, tako, da bo ostalo neprodanih le še 2500 stotov.

Amerika: Stanje nasadov je v Kaliforniji prav dobro, v Oregonu pa deževno in hladno vreme povzroča sajavost. — Ker so iz nekaterih okolišev prispelle vesti, da se letos obeta bolj pičli pridelek, je kupčija zopet nekoliko oživela ter so se cene učvrstile za lanski pridelek na 10–14 din, predlanski 7–10 din in za starejše letnike na 2–5, že zacarinjen žlahtni inozemski hmelj pa notira lanski 35–66 din in predlanski 17–31 din za kg. Iz prve roke se trži največ lanski Mendocino po 7 din, Oregon po 6–8 din in Yakima po 9 din za kg. Tudi za predprodajo letošnjega pridelka je zopet več zanimanja. Zaključna tendenca je v splošnem nekoliko bolj čvrsta in tudi živahnejša.

Najvišje cene, plačane zadnji čas za 1 kg najboljšega hmelja raznih provenienc, so bile naslednje:

Nemčija (Hallertau)	80 din
Češkoslovaška (Žatec)	43 din
Anglija (Golding)	38 din
Francija (alzaški)	31 din
Jugoslavija (savinjski)	17 din
Belgija (Alost)	16 din
Amerika (Oregon)	14 din
Poljska (Dubno)	12 din

Splošno: Večinoma v vseh glavnih okoliših, kjer se prideluje žlahtni hmelj, je vreme vse preveč hladno in deževno; ako ne bo postalo skoro topleje, utegnejo postati zelo nevarne uši, resno pa se je bati tudi neenakomernega in predčasnega cvetenja.

Za razvedrilo

Politika.

Sin: »Oče, kdo je politični izdajalec?«

Oče (star politik): »Politični izdajalec je tisti, ki prestopi iz naše stranke v nasprotno.«

Sin: »In kaj je oni, ki prestopi iz nasprotne stranke v našo?«

Oče: »To je hvalevreden izpreobrnjenec.«

Za uničevanje rdečega pajka na hmelju se uporablja preizkušeno in zanesljivo sredstvo

Uporaba je enostavna!
Zahtevajte prospekte!

ERYSIT „Schering“

ERYSIT „Schering“ ima v zalogi Skladišče Kmetijske družbe v Celju
Schering-Kalbaum A.-G., oddelek za zaščito rastlin. Generalno zastopstvo Zagreb, Trg Kralja Petra 9

V nevarnosti

je tvoj denar doma pred ognjem in tatovi!

Nalagaj

denar v domače hranilnice!

Zaupaj svoj denar

HRANILNICA DRAVSKE BANOVINE
(prej JUŽNOŠTAJERSKA HRANILNICA)
v CELJU, nasproti pošte.

Za hranilnico jamči Dravska banovina z vsem premoženjem in davčno močjo.

Nove vloge so takoj izplačljive.

Kazein, Kvasija les, apneni arzenijat, fenoltalein papir in druge pripomočke proti škodljivcem na hmelju in sadnem drevju ima stalno na zalogi

Drogerija „Sanitas“, Celje 77

ki tudi kupuje po najvišjih dnevnih cenah bezgovo in lipovo cvetje, arniko, lapuh, preslico, kumno, janež in druga zdravilna zelišča.

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najbolje. Denar je pri njej naložen popolnoma varno. Za hranilne vloge jamči poleg rezervin hiš nad 5000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem

Ljudska posojilnica v Celju

v novi, lastni palači

na voglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo